

Anton Pavlovič Čehov: Kmetje

V noveli Kmetje je ruski pisatelj opisal težko kmečko življenje po ukinitvi fevdalnega sistema v Rusiji šele poznega leta 1861.

OBNOVA: Nikolaj Čikildejev, natakak v moskovskem gostišču zbolil in zato zapusti službo. Ker nima denarja se je mora skupaj z družino odseliti na domače podeželje. Ko z ženo Olgo in hčerjo Sašo prispe v domačo vas z grozo ugotovijo, da ljudje tam živijo v nemogočih razmerah. V mračni, tesni in umazani hiši živijo Nikolajevi starši in njegova brata Denis (ki je ob prihodu v vojski) in Kirjak z ženama Fjoklo in Marjo ter skupno osmimi otroki. Vsebina v nadaljevanju govori o njihovem skupnem bivanju in preko njihovega vsakdanjega življenja razkriva njihove osebnosti ter bedo in revščino v katero so postavljeni. Na koncu Nikolaj umre, Olga in Saša pa zapustita vas.

V noveli se mi je precej stvari zdelo kar krutih, zato sem si postavila tezo, da zaradi bede v kateri junaki živijo, izgubijo čut za osnovno človeško moralo.

Prvi argument, ki potrjuje mojo tezo je njihov medsebojni odnos. Junaki ne skrbijo drug za drugega pravzaprav se med seboj delajo nesrečne. Med njimi ni nobene naklonjenosti ali ljubezenskih čustev, tudi, ko govorimo o družini, kjer bi čustveni odnosi morali biti najmočnejši. Najboljši primer sta Kirjak in njegova žena Marja, katero neprestano pretepa. Grozen je tudi Marjih odnos do svojih lastnih otrok. Rodila je 13 otrok, preživelo pa jih je le 6. Namesto, da bi bila Marja zaradi tega žalostna, se je smrti veselila. Razumem, da je zelo težko preživljati toliko otrok, vendar se mi zdi takšen odnos vseeno nesprejemljiv. Tudi odnosi med drugimi člani družine niso nič boljši. Babica (Nikolajeva mati) je zelo skopa in jezna na ves svet. Neprestano nekoga zmerja in se pritožuje, da pojedjo preveč hrane. Vso hrano namreč želi zadržati zase in je noče deliti niti z otroki ali najbližjimi člani družine.

Junaki prav tako ne premorejo nobenega sočutja. Nekega dne v sosedovi hiši zagori. Gasiti pomaga le nekaj žena, moški pa pijani in dobre volje postopajo naokoli in svoje brezdjelje opravičujejo s prepričevanjem, da bo vsa hiša tako ali tako pogorela. Njihovo čustvovanje se prav tako ne pokaže, ko Nikolaj zbolil. Kar v pričo njega se pogovarjajo, da bi bilo za njih koristno, da čim prej umre, saj bi tako njegov brat dobil olajšavo pri vojaškem služenju. Kot protargument lahko rečem, da na koncu novele nekoliko popravijo svoj vtis, saj Nikolaja, ko umre lepo pokopljejo in žalujejo za njim.

Drugi protidokaz, ki junake pokaže v malo lepši luči je njihova vera, ki pa jih nagovarja k sočutju, dobroti in medsebojni pomoči. Je pa res, da so vsi neizobraženi (pismeni sta namreč samo Olga in Saša) in zato Svete knjige sploh ne razumejo prav dobro, ker tudi v vasi ni nikogar, ki bi jo razlagal. Njihove napake moramo omiliti tudi zato, ker je pisatelj pisal v naturalističnem slogu in je ponekod tudi malce pretiraval.

Ko sem pretuhtala vse utemeljitve sem se odločila, da teze ne morem potrditi. Prišla sem do zaključka, da beda povzroči čustveno otopelost in ne popolne izgube čuta za osnovno človeško moralo. Vsi junaki so ujeti v svoje stiske in nekakšen začaran krog brezciljnega in pesimističnega življenja in zato pozabijo na pomoč drugim, in sočutje oz. jih trpljenje drugih ne zanima, nekateri pa gredo tudi tako daleč, da se izživljajo nad drugimi.